

Obsah

O AUTOROVÍ	9
NA ÚVOD	11
VYJÁDŘENÍ RECENZENTŮ	13
1 POJEM PRÁVA, JEHO VÝZNAM A FUNKCE.....	17
1.1 POJEM PRÁVA	17
1.1.1 <i>Právo přirozené</i>	19
1.1.2 <i>Právo pozitivní</i>	20
1.1.3 <i>Právo objektivní</i>	20
1.1.4 <i>Právo subjektivní</i>	21
1.1.5 <i>Vztah objektivního a subjektivního práva</i>	22
1.2 VÝZNAM PRÁVA PRO SPOLEČNOST	22
1.3 FUNKCE PRÁVA.....	25
1.4 ZÁKONNOST A PRÁVNÍ VĚDOMÍ.....	27
1.4.1 <i>Právní řád</i>	27
1.6 PRÁVO A MORÁLKA	29
2 PRÁVO A STÁT	31
2.1 VZNIK STÁTU	31
2.2 FUNKCE STÁTU	32
2.2.1 <i>Vnitřní funkce státu</i>	32
2.2.2 <i>Vnější funkce státu</i>	34
2.3 SUVERENITA STÁTU	34
2.3.1 <i>Hlava státu</i>	35
2.3.2 <i>Nejvyšší zákonodárný orgán</i>	35
2.3.3 <i>Nejvyšší výkonný orgán</i>	36
2.3.4 <i>Soudní orgány</i>	37
2.4 FORMY STÁTU	39
2.4.1 <i>Forma vlády</i>	39
2.4.1.1 <i>Monarchie</i>	39
2.4.1.2 <i>Republika</i>	40
2.4.1.3 <i>Despotie</i>	41

2.4.1.4 Diktatura	42
2.4.1.5 Totalitarismus.....	42
2.4.2 Státní zřízení	42
2.4.3 Státní režim	43
2.4.3.1 Demokracie	43
2.4.3.2 Autokracie	44
3 PRAMENY PRÁVA.....	45
3.1 PRAMENY PRÁVA OBECNĚ	45
3.1.1 Normativní právní akty	46
3.1.2 Soudní precedenty	48
3.1.3 Normativní právní smlouvy.....	49
3.1.4 Právní obyčeje.....	49
3.2 MEZINÁRODNÍ SMLOUVY	50
3.3 ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÍHO SOUDU	50
4 PRÁVNÍ NORMY	53
4.1 STRUKTURA PRÁVNÍCH NOREM	54
4.2 DRUHY PRÁVNÍCH NOREM.....	55
4.2.1 Právní normy dle způsobu vymezení pravidla chování	56
4.2.1.1 Právní normy opravňující	56
4.2.1.2 Právní normy přikazující	56
4.2.1.3 Právní normy zakazující	56
4.2.2 Právní normy dle míry závaznosti	57
4.2.2.1 Právní normy kogentní	57
4.2.2.2 Právní normy dispozitivní	57
4.2.3 Právní normy dle použité legislativní techniky.....	58
4.2.3.1 Právní normy taxativní	58
4.2.3.2 Právní normy demonstrativní.....	59
4.2.4 Právní normy bez klasické struktury	59
4.2.4.1 Právní normy blanketové	59
4.2.4.2 Právní normy odkazující	60
4.2.4.3 Právní normy kolizní	60
4.3 VLASTNOSTI PRÁVNÍCH NOREM	60
4.3.1 Publikace a platnost právních norem	60
4.3.2 Legisvakance.....	61
4.3.3 Účinnost právních norem.....	62
4.3.3.1 Retroaktivita.....	62

4.3.3.1.1 Pravá retroaktivita	62
4.3.3.1.2 Nepravá retroaktivita	63
4.3.4 Působnost právních norem	63
4.3.4.1 Osobní působnost	63
4.3.4.2 Místní působnost	64
4.3.4.3 Časová působnost	64
4.3.4.4 Věcná působnost	65
4.4 ŘEŠENÍ PŘÍPADŮ PRÁVEM NEUPRAVENÝCH	65
4.4.1 <i>Analogie zákona .....</i>	65
4.4.2 <i>Analogie práva .....</i>	66
5 PRÁVNÍ SYSTÉMY A SYSTÉM PRÁVA.....	67
5.1 PRÁVNÍ SYSTÉMY	67
5.1.1 <i>Kontinentální typ právní kultury.....</i>	67
5.1.2 <i>Angloamerický typ právní kultury.....</i>	68
5.1.3 <i>Islámský právní typ kultury.....</i>	69
5.2 SYSTÉM PRÁVA V ČR.....	70
5.2.1 <i>Právo podle předmětu právní úpravy .....</i>	70
5.2.1.1 Právní odvětví	71
5.2.1.2 Právní institut.....	71
5.2.2 <i>Právo podle metody právní úpravy.....</i>	72
5.2.2.1 <i>Teorie třídění soukromého a veřejného práva .....</i>	72
5.2.2.1.1 Zájmová teorie	72
5.2.2.1.2 Mocenská teorie	72
5.2.2.1.3 Organická teorie.....	73
5.2.2.2 Právo soukromé	73
5.2.2.3 Právo veřejné	74
5.2.3 <i>Právo podle účelu právní úpravy .....</i>	75
5.2.3.1 Právo hmotné	75
5.2.3.2 Právo procesní	75
5.2.4 <i>Právo podle vztahu právních systémů .....</i>	76
5.2.4.1 Právo vnitrostátní	76
5.2.4.2 Právo mezinárodní	76
5.3 PRÁVO EVROPSKÉ UNIE	77
5.3.1 <i>Primární právo Evropské unie.....</i>	78
5.3.1.1 Zřizovací smlouvy	78
5.3.1.2 Akty pozměňující zřizovací smlouvy	78
5.3.2 <i>Sekundární právo Evropské unie.....</i>	80

5.3.2.1 Nařízení	80
5.3.2.2 Směrnice.....	80
5.3.2.3 Rozhodnutí	81
5.3.2.4 Doporučení.....	81
5.3.2.5 Stanoviska	81
6 PRÁVNÍ VZTAHY	83
6.1 PRÁVNÍ TITULY.....	83
<i>6.1.1 Normy platného práva.....</i>	<i>84</i>
<i>6.1.2 Právní skutečnosti.....</i>	<i>84</i>
6.2 PRVKY PRÁVNÍHO VZTAHU.....	85
<i>6.2.1 Subjekty právního vztahu.....</i>	<i>85</i>
6.2.1.1 Fyzické osoby.....	85
6.2.1.1.1 Právní osobnost.....	85
6.2.1.1.2 Svéprávnost	87
6.2.1.2 Právnické osoby.....	88
6.2.1.2.1 Formy právnických osob.....	88
6.2.1.3 Zastoupení.....	90
6.2.1.3.1 Zákonné zastoupení.....	90
6.2.1.3.2 Smluvní zastoupení.....	91
6.2.1.3.3 Opatrovničtí fyzické osoby.....	92
6.2.1.3.4 Opatrovničtí právnické osoby	93
6.2.1.3.5 Prokura	93
<i>6.2.2 Objekty právního vztahu.....</i>	<i>94</i>
6.2.2.1 Věci hmotné a nehmotné	94
6.2.2.1.1 Věci hmotné	95
6.2.2.1.2 Věci nehmotné	95
6.2.2.2 Věci movité a nemovité.....	95
6.2.2.2.1 Věci movité	95
6.2.2.2.2 Věci nemovité	96
6.2.2.3 Součást věci	96
6.2.2.4 Příslušenství věci	97
6.2.2.5 Věci hromadné	98
6.2.2.6 Věci zastupitelné a nezastupitelné	98
6.2.2.7 Věci zuživatelné a nezuživatelné	98
6.2.2.8 Věcná práva	99
6.2.2.9 Věcná práva k cizím věcem.....	99
<i>6.2.3 Obsah právního vztahu .....</i>	<i>99</i>
6.2.3.1 Práva subjektu.....	100

6.2.3.2. Povinnosti subjektu.....	100
6.3 DRUHY PRÁVNÍCH VZTAHŮ	101
6.3.1 <i>Veřejnoprávní a soukromoprávní vztahy.....</i>	101
6.3.1.1 Veřejnoprávní vztahy	101
6.3.1.2 Soukromoprávní vztahy	101
6.3.2 <i>Absolutní a relativní právní vztahy .....</i>	102
6.3.3 <i>Závazkové a věcněprávní vztahy .....</i>	102
7 PRÁVNÍ SKUTEČNOSTI	103
7.1 DĚLENÍ PRÁVNÍCH SKUTEČNOSTÍ.....	103
7.2 DRUHY PRÁVNÍCH SKUTEČNOSTÍ.....	104
7.2.1 <i>Právní jednání.....</i>	105
7.2.1.1 Právní jednání	105
7.2.1.1.1 Právní jednání jednostranná a vícestranná	105
7.2.1.1.2 Právní jednání hmotněprávní a procesní	106
7.2.1.1.3 Právní jednání dle formy	107
7.2.1.2 Individuální právní akty.....	107
7.2.1.2.1 Typologie individuálních právních aktů.....	107
7.2.1.2.2 Podmínky aplikace práva	108
7.2.1.2.3 Proces aplikace práva.....	108
7.2.2 <i>Protiprávní jednání – delikty.....</i>	109
7.2.2.1 Soukromoprávní delikty	109
7.2.2.2 Veřejnoprávní delikty.....	110
7.2.2.2.1 Trestné činy	111
7.2.2.2.2 Přestupky a jiné správní delikty	113
7.2.2.2.3 Disciplinární delikty	116
7.2.2.2.4 Ústavní delikty.....	117
7.2.2.2.5 Mezinárodněprávní delikty	117
7.2.3 <i>Právní události.....</i>	117
7.2.3.1 Narození a smrt člověka.....	118
7.2.3.2 Dosažení určitého věku	118
7.2.3.3 Čas jako právní skutečnost	118
7.2.4 <i>Protiprávní stavy.....</i>	119
8 PROMLČENÍ A PREKLUZE	121
8.1 Počítání času	121
8.2 PROMLČENÍ	122
8.2.1 <i>Vznik promlčení .....</i>	122

8.2.2 Rozhodné okolnosti pro vznik promlčení	123
8.2.3 Délka promlčecí lhůty	124
8.2.4 Překážky běhu promlčecí lhůty	125
8.2.5 Obnovení nároku a běhu promlčecí lhůty	126
8.2.6 Práva vyloučená z promlčení	126
8.3 PREKLUZE	127
8.3.1 Vznik prekluze	128
8.3.2 Důsledek prekluze	128
8.4 VYDRŽENÍ	129
POUŽITÁ LITERATURA	131